Dosarul nr.4r-4471/23
Nr. PIGD 4-23077632-02-4r-20112023
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Liudmila Beșliu

D E C I Z I E

1 octombrie 2024 *****

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Silvia Cecan
Judecătorii: Roman Pascari
Constantin Roșca

Judecînd în ordine de recurs, recursul ofițerului Serviciului Ialoveni, Hîncești al SP Centru al DP Centru a INSP, inspector superior, Ion Brumă, declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 iulie 2023, prin care s-a admis contestaţia declarată de Canişcev Leonid împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria MAI nr.05934970 din 04.05.2023 întocmit de către agentul constatator Burmă Ion din cadrul Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Direcţiei de Poliţie *****, prin care Canişcev Leonid a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, ca fiind întemeiată și s-a încetat procesul contravenţional iscat în privinţa lui Canişcev Leonid în baza art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, pe motivul lipsei faptei contravenţionale în acţiunile acestuia.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

Termenul de examinarea a cauzei în instanța de recurs, de la 20 noiembrie 2023 pînă la 26 septembrie 2024.

A C O N S T A T A T:

1. La 04 mai 2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Direcţiei de Poliţie *****, Burmă Ion, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria MAI nr. 05934970, prin care Canişcev Leonid a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravenţional şi sancţionat cu amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 1500 lei, fiind reţinut faptul că, la 04 mai 2023 Canişcev Leonid aflându-se la volanul automobilului de model Mitsubisi Outlander cu n/î ***** a încălcat marcajul longitudinal 1.1.1 din RCR.
2. La rândul său, făptuitorul Canişcev Leonid la 19 mai 2023 a înaintat o contestaţie privind dezacordul cu legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

3. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 iulie 2023, s-a admis contestaţia declarată de Canişcev Leonid împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria MAI nr.05934970 din 04.05.2023 întocmit de către agentul constatator Burmă Ion din cadrul Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Direcţiei de Poliţie *****, prin care Canişcev Leonid a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, ca fiind întemeiată și s-a încetat procesul contravenţional iscat în privinţa lui Canişcev Leonid în baza art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, pe motivul lipsei faptei contravenţionale în acţiunile acestuia.
4. Nefiind de acord cu hotărârea, ofițerul Serviciului Ialoveni, Hîncești al SP Centru al DP Centru a INSP, inspector superior, Ion Brumă, a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărîrii și remiterea la rejudecare.
5. În motivarea recursului s-a invocat că la materialele cauzei au fost anexate suficiente probe ce indică la vina persoanei, iar procesul verbal cu privire la contravenție corespunde prevederilor art. 443 din Codul contravențional.
6. Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul ofițerului Serviciului Ialoveni, Hîncești al SP Centru al DP Centru a INSP, inspector superior, Ion Brumă, urmează a fi respins, hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 iulie 2023, urmînd a fi menținută.
7. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
8. Conform art. 471 din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor esenţiale invocate în recurs.
9. Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată lipsa temeiurilor de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei

imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei".

10. Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, „contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale".
11. Colegiul constată că la 04 mai 2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Direcţiei de Poliţie *****, Burmă Ion, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria MAI nr. 05934970, prin care Canişcev Leonid a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravenţional şi sancţionat cu amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 1500 lei, fiind reţinut faptul că, la 04 mai 2023 Canişcev Leonid aflându-se la volanul automobilului de model Mitsubisi Outlander cu n/î ***** a încălcat marcajul longitudinal 1.1.1 din RCR.
12. Conform art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.
13. Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.
14. Conform art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptel contravenţionale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.
15. Potrivit art. 425 alin. (1) din Codul contravențional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoașterea altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei.

16. Sub aspectul dat, instanța de recurs, relevă că afirmațiile invocate în decizia de sancționare, poartă un caracter declarativ, neavînd suport probatoriu de fapt, respectiv în contextul art. 461 din Codul contravențional, această împrejurare, face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.
17. În contextul expus, Colegiul penal reiterează că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întîi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie.
18. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvîrșită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate.
19. Așadar, în ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.
20. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atîta timp cît amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvîrșirii de noi fapte, ea neavînd, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.
21. Așadar, cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţio armelor, al contradictorialităţii și al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie și prevăzute de Codul contravenţional al RM, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi ale procesului contravențional.
22. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătorești naţionale se abţin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija v. Spania*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2)*, dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. Romînia*, 15 februarie 2007, § 30).
23. Pe fundalul celor descrise, Colegiul penal relevă că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.

24. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul penal reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărîrile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobîndite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.
25. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional și în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoanei.
26. Colegiul penal reiterează inadmisibilitatea de drept de a dispune tragerea persoanei la răspundere contravențională, în lipsa unei învinuiri concrete, veridice și demonstrate, or, o asemenea hotărîre, ar atrage inevitabil încălcarea principiilor de drept, or instanța de recurs reiterează că agentul constatator nu a prezentat probe pertinente din care ar rezulta vina persoanei în comiterea faptei imputate.
27. Instanța de recurs atestă că potrivit normei legale art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, nerespectarea de către conducătorul de vehicul a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interzicere şi de sens obligatoriu a indicatoarelor de informare privind direcţia permisă de deplasare, a marcajului de pe partea carosabilă a drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulaţie, dreptului privind delimitarea benzilor de circulaţie pe sens opus şi a celor destinate vehiculelor de rută, nerespectarea regulilor de circulaţie privind începerea deplasării şi schimbarea direcţiei de mers, privind poziţia pe carosabil, privind depăşirea vehiculelor, privind traversarea intersecţiilor şi a locurilor de oprire a transportului public, privind remorcarea vehiculelor, privind transportul persoanelor şi al încărcăturilor, privind deplasarea pe autostrăzi, nerespectarea exigenţelor de folosire a dispozitivelor de iluminat la căderea întunericului sau în condiţii de vizibilitate redusă se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.
28. La caz, în susţinerea învinuirii aduse cet. Canișcev Leonid, de către agentul constatator la procesul-verbal de constatare a contravenţiei nu a fost anexată nici o probă care ar demonstra vinovăţia ultimului, or, din înregistrarea video anexată nu rezultă cert automobilul indicat în procesul verbal, nefiind vizibil numărul de înmatriculare, locul comiterii pretinsei fapte. Mai mult ca atât, înregistrarea video, conţine date de proveniență necunoscută, la materialele cauzei nu este procesul verbal de ridicare şi respectiv ordonanţa de ridicare a

obiectelor, astfel nefiind clar cu ce mijloc tehnic a fost dobândită, or pentru ca o probă să fie admisibilă ea trebuie să fie administrată prin procedura cuvenită iar în cazul obţinerii acesteia cu încălcarea procedurii se consideră inadmisibilă.

29. Astfel, indiferent de criteriul de clasificare, proba „are menirea de a pune în lumină adevărul real cu privire la o învinuire concretă, evidenţiind fie nevinovăţia, fie inocența celui pus sub acea acuzare” mai mult, realizarea justiţiei însăşi în statul de drept nu se poate înfăptui fără un sistem probator corespunzător.
30. În speță, Colegiul indică că agentul constatator nu a anexat nici o probă pertinentă care ar demonstra cele imputate lui Canişcev Leonid şi nici nu s-a prezentat în instanţă de a-şi susţine actul emis sau cel puţin de a-şi expune opinia vis-ă-vis de contestaţia înaintată printr-o referinţă.
31. Respectiv, agentul constatator nu a recurs la administrarea unor probe care ar demonstra că contravenientul ar fi încălcat regulamentul circulaţiei rutiere şi anume marcajul longitudinal 1.1.1., agentul constatator nu a combătut argumentul contestatarului în cauză demonstrarea vinovăției prin probe pertinente, concludente şi utile.
32. În același context, Colegiul consideră că motivele invocate de recurent sunt declarative și nu pot fi reținute, alegațiile expuse în cererea de recurs au constituit obiect de studiu al primei instanțe, care le-a oferit o apreciere justă și motivată.
33. Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recurs nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care acesta urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 iulie 2023.
34. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul declarat de către ofițerul Serviciului Ialoveni, Hîncești al SP Centru al DP Centru a INSP, inspector superior, Ion Brumă.

A menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 iulie 2023, prin care s-a admis contestaţia declarată de Canişcev Leonid împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria MAI nr.05934970 din 04.05.2023 întocmit de către agentul constatator Burmă Ion din cadrul Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Direcţiei de Poliţie *****, prin care Canişcev Leonid a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de

art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, ca fiind întemeiată și s-a încetat procesul contravenţional iscat în privinţa lui Canişcev Leonid în baza art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, pe motivul lipsei faptei contravenţionale în acţiunile acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Silvia Cecan

Judecătorii Roman Pascari

Constantin Roșca